

SỐ 1675

TÁN PHÁP GIỚI TỤNG

*Nguyên tác: Bồ tát Long Thọ
Hán dịch: Sa-môn Thi Hộ*

*Quy mạng mười phương Phật
Pháp thân và Báo, Hóa
Nguyện cùng các chúng sanh
Mau thành Pháp giới tánh
Luân hồi ba đường ác
Lý Pháp giới ngưng lặng
Xưa nay thường thanh tịnh
Các tướng không hay đổi
Tịch tịnh như hư không
Nơi nơi thấy biến khắp
Thể đều là kia, đây
Chẳng sâu, lại chẳng cạn
Sữa lúc chưa chuyển biến
Tô, đề hồ không thấy
Phiền não chưa phục trừ
Pháp giới không sao hiện
Như tô ở trong sữa
Tô vốn trong sáng diệu
Pháp giới, phiền não che
Viên mãn, thể thanh tịnh
Như đèn bị ngăn che*

Chẳng thể soi vật khác
 Vô minh hằng che tâm
 Pháp giới chẳng sáng rõ
 Như đèn lìa che chắn
 Nơi nơi muôn vật soi
 Lúc phiền não phá hoại
 Chơn như luôn hiển hiện
 Đầu, giữa và sau chót
 Hai chướng không thể quấy
 Như châu lưu ly sạch
 Luôn luôn tỏa ánh sáng
 Vật sáng tỏ bị che
 Bị che, sáng chẳng thấy
 Pháp giới, phiền não che
 Lý Chơn như khó hiển
 Viên tịch thể sáng sạch
 Luân hồi không thể nhiễm
 Siêng cầu đến pháp giới
 Luân hồi chẳng thể cướp
 Như gạo, trong vỏ trấu
 Thể lúa gạo chẳng không
 Phiền não che Chơn như
 Chơn như phiền não có
 Như lúa bỏ vỏ trấu
 Thể gạo tự nhiên thấy
 Nếu lìa vỏ phiền não
 Lý Pháp giới mới hiển
 Vọng chấp có thế gian
 Cây chuối trợn không thật
 Pháp giới chẳng thế gian
 Cũng chẳng hư vọng thấy
 Như người uống cam lồ
 Nóng bức thấy đều trừ
 Nếu chứng pháp giới tánh
 Lửa phiền não đều bỏ
 Diệt trừ lửa phiền não
 Cam lồ pháp giới hiện
 Trong hết thấy hữu tình

Cao thấp đều bình đẳng
Quả thật thể không sanh
Chấp giống quả chẳng có
Lúc trí tuệ phát sanh
Hữu vi chẳng pháp giới
Pháp giới vốn vô xứ
Cứu cánh mới thể chứng
Thanh tịnh luôn sáng sạch
Nhật nguyệt đều trong sạch
Pháp giới không cấu nhiễm
Như rỗng đêm mưa bụi
Sánh tựa mặt La-hầu
Quang minh luôn rực rỡ
Ví như lửa, giặt vải
Đặt vào lửa, lìa dơ
Dơ trừ vải vẫn còn
Quang minh chuyển sáng sạch
Tham ái khiến tâm dơ
Hư vọng có luân hồi
Cũng như lửa giặt vải
Chơn không, vọng chẳng có
Tam độc, sanh tử gốc
Lửa trí tuệ hay đốt
Pháp giới thể thường có
Sáng rõ luôn chiếu soi
Phiền não nhiễm gọi cấu
Điều Thế Tôn luôn dạy
Cấu diệt, Chơn Như hiện
Như múc sỏi trong đất
Thể pháp giới không nơ
Căn theo hay ẩn dấu
Nếu trừ hết phiền não
Sáng sạch thật khó lường
Pháp giới vốn vô ngã
Hai hình và nữ nam
Thể không chấp hư vọng
Chỗ nào lại tư duy?
Pháp giới lìa yêu ghét

Căn, trần, cảnh vốn không
 Hư vọng chấp làm nhân
 Sai biệt từ đây sanh
 Chơn không chẳng khổ nã
 Tham ái nhân khổ nã
 Đắm nhiễm do vọng tưởng
 Tam giới là luân hồi
 Mang thai ở trong bụng
 Hài nhi chưa thấy nói
 Hai chướng che Chơn như
 Pháp giới không thể chứng
 Đủ thứ sanh ngờ lo
 Kiến, mạn và sân si
 Vọng chấp có chơn thật
 Chơn thật chấp chẳng có
 Sùng thờ thể chẳng có
 Vọng chấp khiến chơn thật
 Pháp giới lừa vọng chấp
 Vọng chấp thật chẳng có
 Như sắc ắt hư hoại
 Vi trần còn khá biết
 Pháp giới chẳng phá hoại
 Ba thời không thể được
 Có sanh lại có diệt
 Vinh nhục cũng đều theo
 Pháp giới chẳng sanh diệt
 Thế nào nói Sở tri?
 Sùng thờ vốn chẳng có
 Ba thời còn thể nghĩ
 Chơn không chẳng sùng thờ
 Suy nghĩ không thể biết
 Chơn không gọi Thiện thế
 Sắc tướng thấy đều mất
 Ứng hóa tùy duyên có
 Tu nhân là chấp phi
 Viên thông như nhật nguyệt
 Nước hiện bóng đều đồng
 Sắc thình cả hai dứt

Sai biệt có thể nào ?
Ba thời khá tìm nghĩ
Khi sanh duyên quyết định
Nếu ngộ pháp thân mình
Thân mình làm gì có!
Như nước ở chỗ nóng
Ở nóng hiểu biết không
Nơi bờ lạnh cũng vậy
Viên thông đều như thế
Tâm luôn phiền não che
Mê hoặc không thể hiểu
Nếu lìa phiền não triền
Giác ngộ mà chẳng có
Như mắt nhìn các sắc
Lìa chướng hay soi rõ
Lý Chơn không cũng vậy
Soi rõ, lìa sanh diệt
Nhĩ thức nghe nơi tiếng
Lìa vọng và phân biệt
Pháp giới tánh cũng vậy
Phân biệt, vọng chẳng có
Mũi hay ngửi các hương
Tánh vọng chấp chẳng có
Sắc tướng cả hai mất
Chơn không cũng như thế
Thiệt căn, tự tánh không
Vị giới luôn xa lìa
Thức không thể cũng vậy
Pháp giới lý như thế
Thân căn tự tánh tịnh
Xúc lạnh, nóng chẳng có
Pháp giới, lý cũng vậy
Xúc xúc thường xa lìa
Ý duyên pháp hơn hết
Tự tánh luôn xa lìa
Các Pháp tánh vốn không
Viên thông lý như thế
Kiến văn và giác tri

Pháp tương ứng cũng không
 Rõ hết các vọng tưởng
 Kiến văn, lý cũng không
 Căn trần khởi vọng chấp
 Thanh tịnh thể vốn không
 Mê chấp có căn trần
 Căn trần lý chẳng có
 Thế gian cùng xuất thế
 Tánh không vốn không sai
 Ngã, Pháp do mê khởi
 Biến kế tự luân hồi
 Pháp giới, lý thanh tịnh
 Tham, sân, si vốn không
 Mê ngộ từ tâm khởi
 Pháp tam độc giả danh
 Mê chấp tự trói buộc
 Biết rõ trí giả danh
 Bồ-đề chẳng gần xa
 Lý ba đời chẳng có
 Lòng phiền não mê chấp
 Kinh Thế Tôn đã nói
 Trí sanh, hoặc nhiễm diệt
 Vọng chấp chớ buộc nhau
 Chấp khứ lai hơn hết
 Thể không còn khá nghĩ
 Bồ-đề chẳng vọng chấp
 Chứng chánh cũng biết không
 Nước sữa cùng một chỗ
 Ngỗng uống sữa chẳng tạp
 Sanh không phiền não lìa
 Hai chướng cũng chẳng tạp
 Vọng chấp Ngã chẳng không
 Hiểu rõ vốn chẳng có
 Niết-bàn lý thanh tịnh
 Hai Ngã đều chẳng lập
 Ba đàn đều tu thí
 Thi-la lìa lỗi lầm
 Nhân nhân quả đoan chánh

Tinh tấn, mạnh siêng nương
Tịnh lự khiến tâm dừng
Dụng Bát-nhã không nghi
Nguyện kiêm sức phương tiện
An trú Bồ-đề thắng
Bồ-đề khó vọng chấp
Chơn không, sanh diệt không
Hiểu rõ bản tánh không
Hai tướng cũng chẳng có
Sữa đường lìa cây mía
Lìa mía, đường chẳng có
Ba Thừa đến Bồ-đề
Lìa giống, thể chẳng có
Giữ gìn giống lúa mạch
Mâm, thân ất được sanh
Giữ gìn giống Bồ-đề
Bồ-đề từ đây khởi
Ví như lúc trăng tối
Ánh sáng chưa thể thấy
Hữu tình, phiền não vây
Chơn như chưa hiện rõ
Trăng non, sáng tuy có
Dần dần lại sáng thêm
Sơ địa chứng Bồ-đề
Bồ-đề chưa viên mãn
Trăng mười lăm tròn đầy
Nơi nơi đều sáng tỏ
Giải thoát hiển Pháp thân
Pháp thân lý không khuyết
Ý nhiệm ô tương ứng
Trói buộc cùng sanh diệt
Giải thoát hết thầy chướng
Ba đời ngộ chẳng có
Đại tăng kỳ đầu hết
Tam đàn tu rộng khắp
Đoạn trừ chướng phân biệt
Trí hoan hỷ khó đồng
Ba nghiệp làm lại phạm

Phòng lỗi nặng và nhẹ
 Thi-la viên mãn Giới
 Là cấu riêng nêu danh
 Hai chướng luôn thời nhiễm
 Dùng đao không tuệ trừ
 Phát sáng hay chiếu soi
 Phá diệt dần không sót
 Xa lìa căn theo nhiễm
 Tăng dần tuệ uy sáng
 Bồ-đề gọi tối thắng
 Đốt soi chuyển sáng chói
 Chơn, Tục gọi hai trí
 Tương ứng cùng khởi lỗi
 Hợp khiến không chỗ ngại
 Việc thù thắng mọi lúc
 Trí mười hai duyên sanh
 Tuần hoàn lý thú đủ
 Thâm thâm gọi tối thắng
 Bát-nhã hiện ra trước
 Thế tục Nhị thừa hành
 Tu đạo lâu đã rõ
 Tướng không dụng công đủ
 Sau cùng gọi viễn hành
 Dụng Trí vô phân biệt
 Luôn luôn tự nhiên thành
 Chúng ma phục, lui tan
 Bất động, riêng rạng danh
 Thiện tuệ gọi vô ngại
 Mười phương diễn pháp hiếm
 Mây thân mưa cam lồ
 Xứng vật khá nên nương
 Các đức giống như nước
 Hư không dụ tợ thân
 Tho trọng đều che lấp
 Trí đại pháp gọi mây
 Xét kỹ việc luân hồi
 Nào ai khởi nghiệp dần
 Phải biết không khổ nã

Tịnh độ chớ buộc nhau
Đệ tử Phật quy mạng
Vị lên mây trí tuệ
Nhỏ nhiệm đều đoạn sạch
Vượt khổ lìa các trần
Quán đánh muôn sáng soi
Căn trần cùng khắp thân
Đại định Kim cang tịch
Các khổ chớ thân nhau
Vương tòa hoa báu lớn
Muôn ngàn diệu bảo thành
Trang nghiêm đều rộng khắp
Công đức thật khó lường
Thập lực kiêm vô úy
Tam thân, Tứ trí tròn
Lục thông hằng tự tại
Ứng vật, cơ duyên độ
Tỏa sáng như trăng tròn
Lửa hừng hực cháy luôn
Mười phương đâu cũng khắp
Xán lạn thêm rực rỡ
Dứt hẳn nhiễm duyên sanh
Luôn an trú Niết-bàn
Bồ-đề gọi tối thắng
Hóa vật lợi tình vui
Trí dụng sâu như biển
Tuỳ cơ hiện Ứng thân
Nước trong tỏ bóng nguyệt
Nơi nơi qua bến mê
Sánh tựa báu Phả-chi
Theo duyên hiện bóng đồng
Căn tình vật có cảm
Rộng khắp sự không cùng
Ngạ quỷ luôn đói khát
Không thể thấy suối nước
Chúng sanh không chút tin
Nghịệp xưa tự ràng buộc
Hóa hiện các tướng thân

*Quang minh đều rực rỡ
Phật tuy luôn tại thế
Xưa vô duyên không thấy
Hiểu rõ trần sa giới
Căn theo nhiệm không lâu
Trí thù thắng hai không
Diệu dụng hoá trẻ khờ
Thanh tịnh dứt các nơ
Tự, Tha thọ dụng thân
Luôn ở Sắc cứu cánh
Lợi ích chúng Năm thừa
Cứu giúp khổ chúng sanh
Thọ mạng lâu muôn ức
Nhi nghiêm không cùng tận
Công đức thật khó lường
Phật diễn pháp Nhất thừa
Tùy cơ, ngộ cạn sâu
Hoa sen không nhiễm nơ
Ngọc vốn tuyệt tỳ vết
Xưng tán một phần nhỏ
Rộng tuyên lý thú mâu
Nguyện đem các công đức
Rộng lợi khắp người Trời.*

